

عنوان مقاله:

واکاوی مفهوم جهاد و مصادیق آن در دوره صفویه

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تاریخ اسلام، دوره 9، شماره 35 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

مظهر ادوای - دانشگاه فردوسی

انور خالندی - دانشگاه تهران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی

خلاصه مقاله:

جهاد در دین مبین اسلام از تکالیفی است که با شرایط خاص و رعایت ضوابط ویژه و کاملاً برنامه ریزی شده انجام می گیرد و به سبب ماهیت اجتماعی، سیاسی و امنیتی اش بدون حضور حاکم اسلامی امکان پذیر نیست؛ چنانکه مشروعیت آن منوط به اذن امام معصوم (ع) در عصر خود و فقیه عادل در عصر غیبت است. در دوره صفویه نیز جهاد از سوی اکثر فقها در زمان غیبت جایز شمرده نمی شد. با وجود این، در تمام دوره صفویه جهاد به عنوان یک شعار و محرک در جنگ ها شناخته می شد و مورد استفاده قرار می گرفت. از این رو، این مفهوم و مصادیق اش در دوره صفویه نیاز به بررسی و واکاوی دارد. در نتیجه، این مقاله، حول محور این پرسش شکل گرفته که جهاد در دوره صفویه در چه معنا و مفهومی به کار رفته و چه مصادیقی داشته است؟ در پاسخ، مقاله این مدعا را طرح می کند که با وجود مخالفت اکثر علما و فقهای عصر صفوی، مبنی بر جایز نبودن جهاد در عصر غیبت، شاهان صفوی متناسب با شرایط پیش آمده یا از فقها اذن جهاد می گرفتند و یا بدون اذن آنها، با شعار جهاد به نبرد با دشمنان داخلی و خارجی، اعم از مسلمان و غیرمسلمان می پرداختند. این پژوهش با تکیه بر رساله های فقهی، نامه ها، اسناد و منابع تاریخی و با روش توصیفی - تحلیلی سعی در تبیین و واکاوی مفهوم جهاد و مصادیق آن در دوره صفویه دارد.

کلمات کلیدی:

Jihad, Safavid, Analysis, Manifestation, جهاد, صفویه, واکاوی, مصادیق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1396488>

